

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:
MHMP 1276344/2025

Sp. zn.:
S-MHMP 908965/2025

Vyřizuje/tel.:

Ing. Ivan Bednář

236 004 427

Počet listů/příloh: -/1

Datum:

03.09.2025

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí, jako orgán ochrany přírody (dále jen orgán ochrany přírody) příslušný podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, a ustanovení § 77a odst. 4 písm. e), i) a k) a § 77a odst. 5 písm. g) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), vydává podle § 13h odst. 2, § 37 odst. 4, § 43 odst. 2 a § 44 odst. 5 zákona a § 173 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“)

OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

Článek I.

Předmět úpravy

- (1) Tímto opatřením obecné povahy se v rozsahu územní působnosti Magistrátu hlavního města Prahy jako příslušného orgánu ochrany přírody (dále jen příslušný orgán ochrany přírody) **stanovují bližší podmínky uplatňování Zásad regulace pajasanu žláznatého (*Ailanthus altissima*) v České republice**, vydaných Ministerstvem životního prostředí dne 21.7.2023, dostupné online: <https://invaznidruhy.nature.cz/zasady-regulace>, (dále jen „Zásady regulace“), za účelem jeho odstranění, případně kontroly nebo izolace, viz též Věstník MŽP červenec 2023, částka 6.
- (2) Současně pro účel a na území dle předchozího odstavce
 - a) **podle § 43 odst. 1 a 2 zákona se povoluje výjimka ze základních podmínek ochrany všech přírodních rezervací, konkrétně k používání biocidů podle § 34 odst. 1 písm. b) zákona,**
 - b) **podle § 44 odst. 4 a 5 zákona se uděluje souhlas k činnostem omezeným dle bližších podmínek ochrany ve všech přírodních rezervacích a přírodních památkách a**

c) podle § 37 odst. 2 a 4 zákona se uděluje souhlas k činnostem omezeným ve všech ochranných pásmech přírodních rezervací a přírodních památek, konkrétně ke vjezdu, vstupu a používání chemických prostředků v těchto územích.

- (3) Při postupu ve zvláště chráněných územích dle tohoto opatření obecné povahy musí být dodrženy níže uvedené podmínky a současně je nutné omezit zásahy do přírodního prostředí na nezbytnou míru a postupovat tak, aby nedošlo k ohrožení nebo poškození předmětu ochrany zvláště chráněného území.

Článek II.

Opatření k regulaci

Při provádění opatření k odstranění jedinců pajasanu je nezbytné postupovat v souladu s kap. 3.2, 3.3, 3.4. a 4.7.5 Zásad regulace. Především je nutné:

- a) Před odstraněním jedinců pajasanu žláznatého aplikovat chemické či biologické prostředky tak, aby byla v maximální míře omezena následná výmladnost (nepřípustné je kácení jedinců pajasanu bez ošetření proti následnému zmlazení).
- b) Chemické či biologické ošetření provádět ve vegetační době.
- c) Po provedení chemického ošetření je nutné ponechat dostatečnou dobu pro působení použitého prostředku a kácení provést v souladu se Zásadami regulace nejdříve po 1-2 měsících od aplikace. Použití chemického ošetření je nezbytné zajistit předem i v případech, kdy jsou následně v rámci stavební činnosti, zemních prací či těžby surovin apod. jedinci odstraňováni i se zeminou a kořenovým systémem.
- d) Po provedení opatření k odstranění jedinců pajasanu je nezbytné zajistit následující rok po zásahu kontrolu opakovaného výskytu a odstranění případného zmlazení či opomenutých nebo nově zjištěných jedinců (semenáček atp.). V případě, že bylo nutné na základě kontroly zásah opakovat, bude pak opět v dalším roce zajištěna kontrola výskytu.
- e) Pokud dochází k transportu a uložení odstraněných jedinců (např. v rámci míst ukládání biologického odpadu nebo deponií zemin při výstavbě či těžbě surovin), je nezbytné zajistit kontrolu a případné opakované odstranění zmlazení či semenáček také v místě takového uložení.

Článek III.

Priority regulace

V rámci regulace (odstranění) pajasanu žláznatého se stanovují tyto časové a územní priority:

Priorita 1

Nejpozději do 3 let od účinnosti tohoto opatření obecné povahy:

- a) odstranit všechny vzrostlé, plodící (semenné) jedince pajasanu žláznatého vyskytující se podél dopravní infrastruktury a vodních toků a na pozemcích začleněných do zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem,
- b) a současně na plochách uvedených v písm. a) dle rozsahu výskytu pajasanu zajistit nebo zahájit provádění opatření k odstranění všech ostatních jedinců (neplodících a mladých jedinců, semenáček a zmlazení).

Priorita 2

Nejpozději do 5 let od účinnosti tohoto opatření obecné povahy:

- a) odstranit všechny vzrostlé, plodící jedince pajasanu na zbývajících plochách na celém území dle čl. I odst. 1 tohoto opatření.
- b) dle rozsahu výskytu zajistit nebo zahájit provádění opatření k odstranění všech ostatních jedinců pajasanu (neplodících a mladých jedinců, semenáčků a zmlazení) na celém území dle čl. I odst. 1 tohoto opatření.
- c) a současně dokončit zásahy k odstranění zbývajících jedinců uvedených v rámci Priority 1, případně provést opakovaný zásah, pokud došlo k obnově výskytu (nárůst semenáčků nebo zmlazení).

Priorita 3

Nejpozději do 8 let od účinnosti tohoto opatření obecné povahy dokončit zásahy k odstranění jedinců pajasanu, včetně provedení kontrol úspěšnosti předchozích opatření a opakovaných zásahů, na všech místech jeho výskytu na celém území dle čl. I odst. 1 tohoto opatření.

Článek IV.

Provádění opatření k regulaci pajasanu žláznatého

- (1) Opatření k regulaci (odstranění) pajasanu žláznatého v souladu se Zásadami regulace a tímto opatřením obecné povahy provádějí dle § 13j odst. 4 zákona uživatelé a vlastníci pozemků, na nichž se jedinci pajasanu žláznatého vyskytují a, v případech dle §13j odst. 4 a 5 zákona, zajišťují tato opatření orgány ochrany přírody, a to samy nebo prostřednictvím jiného ve smyslu § 68 odst. 3 a 4 zákona.
- (2) Opatření k regulaci pajasanu provádějí uživatelé nebo vlastníci pozemků v rámci běžné péče o pozemky. Ten, kdo opatření k odstranění jedinců pajasanu provedl, předá písemně vhodnou formou orgánu ochrany přírody informaci o provedení termínu, místu a rozsahu provedení zásahu (o počtu odstraněných jedinců či ploše, na které byl zásah proveden, zda se jednalo o zmlazení apod.).
- (3) Pokud uživatelé nebo vlastníci pozemků s výskytem pajasanu žláznatého jeho regulaci neprovádějí, může je příslušný orgán ochrany přírody v rámci naplňování priorit dle čl. III tohoto opatření vyzvat, aby za podmínek dle § 13j odst. 4 zákona zajistili jejich provedení, a informovat je o možnosti dalšího postupu dle § 68 odst. 3 a 4 zákona. Výzva se uživatelům či vlastníkům pozemků doručuje adresně do datových schránek či na jejich doručovací adresu, a není-li to možné nebo účelné, prostřednictvím veřejné vyhlášky.
- (4) Neobdrží-li příslušný orgán ochrany přírody do konce lhůty stanovené ve výzvě podle odst. 3 písemný projev vůle uživatele nebo vlastníka provést nezbytná regulační opatření, je v souladu s § 13j odst. 4 zákona oprávněn tato opatření provést sám.
- (5) V souladu s § 13j odst. 6 zákona je nezbytné zajistit odpovídající péči o pozemky tak, aby nedošlo k opětovnému rozšíření pajasanu po jeho odstranění. Uživatelé a vlastníci pozemků s ohledem na to sledují případné opětovné šíření (výskyt semenáčků, zmlazení apod.), v případě výskytu informují orgán ochrany přírody a okamžitě provedou opatření k odstranění pajasanu ve smyslu čl. II tohoto opatření obecné povahy
- (6) Je-li to účelné, vyzve příslušný orgán ochrany přírody uživatele či vlastníky pozemků, na kterých byla provedena regulační opatření, postupem obdobným jako v čl. II. odst. 3 a 4, aby dohodnutým způsobem zajistili opatření k obnově dotčených ekosystémů, popř. taková opatření učiní sám.

- (7) Při uplatňování Zásad regulace a tohoto opatření obecné povahy budou regulační zásahy prováděny přednostně na místech nového výskytu pajasanů žláznatých.

Článek V.

Vztah k ust. § 7 až 9 zákona a k jiným právním předpisům

- (1) Na opatření k odstranění pajasanu žláznatého prováděná podle tohoto opatření obecné povahy (při použití metod v souladu s kap. 3.2 a 4.7.5 Zásad regulace) se uplatní ustanovení § 7 odst. 2 zákona a takto provedené zásahy se nepovažují za poškození dřeviny a pro kácení pajasanu při dodržení postupu podle tohoto opatření není třeba povolení ke kácení.
- (2) Tímto opatřením obecné povahy nejsou dotčena další ustanovení zákona nebo jiných právních předpisů (např. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů).

Článek VI.

Sankce

Šíření pajasanu žláznatého v důsledku nedodržování postupů dle Zásad regulace a tohoto opatření obecné povahy může být postihováno jako přestupek (§ 87 a 88 zákona).

Článek VII.

Účinnost

Toto opatření obecné povahy nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení veřejné vyhlášky

ODŮVODNĚNÍ

Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí, jako příslušný orgán ochrany přírody podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. g) zákona v návaznosti na Zásady regulace přistoupil k vydání tohoto opatření obecné povahy, kterým se stanovují bližší podmínky regulace (§ 13h odst. 2 zákona) pajasanu žláznatého, invazního nepůvodního druhu uvedeného na unijním seznamu, který je na území České republiky značně rozšířen.

PAJASAN ŽLÁZNATÝ – NEŽÁDOUCÍ DRUH

Pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) je nepůvodní dvoudomá dřevina z jihovýchodní Asie. Pro svou odolnost, rychlost růstu i dekorativní vzhled byl vysazován především do větrolamů, na zpevnění erozních svahů, pro energetické využití, na ozelenění ploch podél silnic a železnic i jako okrasná dřevina vhodná do náročných podmínek městského prostředí. Roste na široké škále stanovišť. Vyhovují mu zejména teplé oblasti a sušší, propustné půdy. Lze předpokládat, že s rostoucím vlivem oteplování se bude rychleji šířit do nových lokalit. Pajasan je konkurenčně silný, rychle roste, snadno obsazuje nová stanoviště a brání v růstu okolním druhům. Okřídlená semena se velmi dobře šíří větrem. Má rozsáhlý a houževnatý kořenový systém, do půdy vylučuje toxin ailanthon, který nepříznivě působí na okolní rostliny. Tato vlastnost je nejsilnější v počáteční fázi životního cyklu, kdy si semenáčky budují kolem sebe životní prostor. Pajasan má velmi silnou schopnost regenerace, při poškození intenzivně a rychle zmlazuje. Jeho dřevo je nekvalitní a poměrně křehké, stromy jsou v pozdějším věku náchylné k napadení houbovými chorobami, k lámání a vývrátům.

Pajasan má negativní dopad jak na přírodu, tak i na lidské aktivity. Jeho negativní impakt na biodiverzitu se projevuje zejména v druhově bohatých lokalitách chráněných území. Invaduje v mnoha ochránářsky cenných

územích, kde je považován za jeden z nejproblematictějších druhů. Pajasan narušuje stavby a dopravní infrastrukturu vlivem prorůstání kořenů, dochází ke zvýšeným nákladům na údržbu zeleně s nálety pajasanu, zarůstání a narušování zpevněných ploch a zdí. Druh má také nezanedbatelné zdravotní dopady; listy a květy pajasanu způsobují dermatitidu a produkovaný pyl je alergenní. Vzrostlé stromy se mohou stát, vzhledem k horší kvalitě a křehkosti dřeva, hrozbou pro bezpečnost, a to i přesto, že na nich zvnějšku nemusí být jasně patrné znaky poškození. I přes zmíněné dopady je druh často přehlížen, a to zejména v urbánním prostředí, a jeho likvidace není prováděna důsledně.

Pro omezení nepříznivého dopadu invazních druhů na přírodu, lidské zdraví i hospodářství přijal Evropský parlament a Rada nařízení (EU) č. 1143/2014, o prevenci a regulaci zavlékání či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů (dále jen „nařízení“), které vstoupilo v platnost 01.01.2015. Tento evropský předpis přímo platný pro všechny členské státy stanovuje základní pravidla pro nakládání s vybranými problematickými druhy. Na jeho základě byl vytvořen tzv. unijní seznam invazních nepůvodních druhů (dále jen „unijní seznam“), kam byl v rámci 2. aktualizace zařazen prováděcím nařízením Komise (EU) č. 2019/1262 také pajasan žláznatý. Pro druhy na unijním seznamu platí zákazy jejich dovozu nebo převážení na území EU, držení nebo pěstování, uvádění na trh a uvolňování do životního prostředí. Ze zákazů mohou členské státy povolit výjimku jen ve striktně omezeném okruhu případů (pro účely výzkumu, ex-situ ochrany či využití invazního nepůvodního druhu k léčebným účelům). Nařízení zavazuje členské státy k tomu, aby zavedly na svém území účinná regulační opatření, která musí být přiměřená dopadům na životní prostředí a uzpůsobená konkrétním podmínkám daných členských států, vycházet z analýzy nákladů a přínosů a zahrnovat také pokud možno opatření na obnovu dotčených ekosystémů.

ZÁSADY REGULACE

V návaznosti na Nařízení došlo v ČR k přijetí zákona č. 364/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů. Tento zákon nabyl účinnosti k 1. 1. 2022 a promítl se i do zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění. Nově je v ust. § 13h odst. 1 zákona ukotvena povinnost Ministerstva životního prostředí vypracovat Zásady regulace značně rozšířeného invazního nepůvodního druhu na Unijním seznamu. Tato povinnost vyplývá ze článku 19 Nařízení.

Ministerstvo životního prostředí dne 21.7.2023 přijalo **Zásady regulace pajasanu žláznatého (*Ailanthus altissima*) v ČR** (protokol č. j. MZP/2023/630/1603) a publikovalo je ve Věstníku Ministerstva pod č.j. MZP/2023/080/383, ročník XXXIII, červenec 2023, částka 6 (dostupné online: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/priroda-a-krajina/nepuvodni-a-invazni-druhy/odborne-podklady-a-metodiky>). Tyto Zásady regulace stanovují dlouhodobý cíl úplného vymýcení pajasanu žláznatého na území ČR a jsou v souladu s § 13h odst. 2 zákona dále rozvíjeny opatřeními obecné povahy, která vydávají v rozsahu své územní působnosti příslušné orgány ochrany přírody.

Jejich účelem je na celostátní úrovni určit cíle, stanovit vhodné postupy a také vymezit prioritní území, v nichž je potřeba regulace s ohledem na výskyt a šíření pajasanu zvlášť naléhavá. Zásady regulace mohou být v budoucnu aktualizovány na základě výsledků sledování (§ 13f odst. 1), dostupných poznatků o způsobech regulace nebo v souvislosti se změnami unijního seznamu. Zásady regulace pajasanu žláznatého stanovují jako dlouhodobý cíl managementu jeho úplnou eradikaci na území České republiky, a to z důvodů vysoké míry invazibility, impaktu na lidské zdraví a hospodářství, ale i kvůli dobré znalosti efektivních metod eradikace. Ponechávají možnost zvážit výjimky v případě zachování vybraných kulturně a jinak významných jedinců, které bude možné účinně kontrolovat. V rámci střednědobých cílů eradikaci pajasanu doporučují nejprve v územích prioritních z hlediska ochrany přírody a v jejich okolí, pak na izolovaných nebo nově zjištěných lokalitách, podél koridorů (železnic, silnic, vodních toků) a na posledním místě se eradikace týká etablovaných porostů na ostatních lokalitách. Vzhledem k rozdílnosti podmínek v jednotlivých regionech České republiky vydávají jednotlivé orgány ochrany přírody pro území, které mají v působnosti, opatřeními

obecné povahy bližší podmínky uplatňování zásad regulace (§ 13h odst. 2 zákona). Upřesní v něm zejména priority postupu, jednotlivá opatření k regulaci a, je-li to potřebné, lhůty pro jejich provedení. Pravidla se mohou vztahovat buď na celý územní obvod, nebo jeho dílčí část. Orgánu ochrany přírody dávají prostor řešit problém efektivně a komplexně za předpokladu, že disponuje potřebnými prostředky, odpovídající personální a časovou kapacitou.

METODY REGULACE

Zásady regulace obsahují také přehled vhodných metod, které se při omezení výskytu pajasanu osvědčily v praxi. Pro efektivní provedení zásahů je nezbytné je pečlivě nastudovat, případně lze také využít Standardy AOPK pro likvidaci vybraných invazních druhů rostlin, protože jejich podrobný popis je nad rámec tohoto opatření. Orientační tabulku s přehledem metod obsahuje příloha č. 1. Nejvhodnější jsou tzv. metody chemické, které zahrnují použití herbicidu, případně biologického přípravku. Nejlépe zabírají metody cílené aplikace, které spočívají v tom, že je vysoce koncentrovaný přípravek vpraven do vodivých pletiv rostliny, a ta postupně odumře. Postup účinkuje pouze ve vegetační sezoně, protože je založen na tom, že rostlina prostřednictvím proudění v cévních svazcích rozvede látku do svého kořenového systému. Přípravek se do kmene vpravuje injektáží do navrtaných otvorů nebo záseků, u menších výmladků se používá nátěr pletiv po sloupnutí kůry. Stromy je poté potřeba na místě ponechat nejméně dva měsíce (ideálně delší dobu), než účinná látka zapůsobí v celém kořenovém systému. Pokud není možné použít metodu cílené aplikace s časovým předstihem (například z důvodů bezpečnosti), Zásady regulace doporučují tzv. kácení na vysoký pařez s odloženou injektáží, tj. strom nejprve pokácet na nejméně 1,5 m vysoký pařez a poté, co na něm vyraší výmladky, provést injektáž. Jako méně vhodnou možnost, vyžadující následnou likvidaci kořenových výmladků, uvádějí také zatírání pařezů koncentrovaným herbicidem bezprostředně po kácení. Jako méně vhodnou možnost uvádějí také zatírání pařezů koncentrovaným herbicidem bezprostředně po kácení. Z mechanických metod doporučují Zásady regulace pouze vytrhávání drobných semenáčků, případně vytrhávání bagrem. Protože druh po poškození většinou velmi silně zmlazuje, nejsou ostatní mechanické metody efektivní, ale kontraproduktivní. Použity by měly být jen ve výjimečných případech, kdy jsou vyloučeny všechny ostatní možnosti.

Každý z přípravků na ochranu rostlin (v rámci tohoto opatření jsou zmiňovány herbicidy a biologické přípravky) smí být použit jen tak, jak je uvedeno v rozhodnutí o jeho povolení a na obalové etiketě. Tato pravidla jsou zavedena z bezpečnostních důvodů proto, aby minimalizovala dopad na zdraví lidí a na ostatní necílové organismy. Aktuální informace o tom, kdo a jakým způsobem smí s přípravkem nakládat, jsou dostupné v online Registru přípravků na ochranu rostlin (<https://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>) a na Rostlinolékařském portálu (https://eagri.cz/public/app/srs_pub/fytoportal/public/).

K JEDNOTLIVÝM ČLÁNKŮM VÝROKU

Článek I. (Předmět úpravy)

Kromě specifikace vlastního předmětu právní úpravy se vymezuje území, pro které je toto opatření obecné povahy vydáváno. V souladu s článkem 19 nařízení EU 1143/2014, který se zabývá regulačními opatřeními značně rozšířených invazních nepůvodních druhů, jsou užity pojmy odstranění (úplná eradikace), kontrola (opatření k zajištění co nejnižší početnosti) a izolace (opatření proti šíření).

Opatřením obecné povahy se pro blíže neurčený okruh osob dále povoluje výjimka ze základních podmínek ochrany přírodních rezervací, konkrétně k používání biocidů [§ 34 odst. 1 písm. b) zákona], a uděluje souhlas k činnostem omezeným dle bližších podmínek ochrany v přírodních rezervacích a přírodních památkách (§ 44 zákona) a souhlas k činnostem omezeným v jejich ochranných pásmech (§ 37 zákona), konkrétně ke vjezdu, vstupu a používání chemických prostředků v těchto územích. Zdejší správní orgán se zabýval podmínkami pro zákonné povolení těchto výjimek (§ 37 odst. 4 a § 43 odst. 1 a 2) a došel k závěru, že pro cenná přírodní prostředí jsou významnější škody vzniklé působením invazního pajasanu než rizika spojená

s použitím biocidů za předpokladu, že jsou používány podle pokynů odborných metodických materiálů (Zásady regulace, standardy AOPK) a jsou dodrženy další podmínky jejich použití dané příslušnou legislativou tak, aby byly jejich možné dopady na necílové organismy minimální. Odborné materiály označují většinu mechanických metod za kontraproduktivní, protože nejsou schopny invazi pajasanu zabránit – naopak vedou k silnému zmlazení a zhoršení stavu na lokalitě. K použití chemických a biologických přípravků tedy v současné době neexistuje přijatelná alternativa.

Správný orgán má za to, že povolením této výjimky ve výše uvedeném rozsahu nedojde k ohrožení zachování příznivého stavu předmětu ochrany dotčeného území, ani v jejich důsledku nedojde k ohrožení zabezpečení zvláště chráněného území před rušivými vlivy z okolí

Článek II. (Opatření k regulaci)

Zásady regulace široce popisují postupy opatření k regulaci pajasanu žláznatého. V tomto článku jsou uvedeny jen základní principy, které je nutno respektovat. Zdůrazněna je nutnost používat při odstraňování pajasanů herbicid nebo schválený biologický přípravek k potlačení následné výmladnosti. Vzhledem k tomu je nutné proti pajasanům zasahovat ve vegetační době. Zásah proti jednotlivým stromům může být efektivní již napoprvé. Většinou však bude nutno řešit rozsáhlejší ohniska sestávající z plodných i sterilních dřevin, výmladků či semenáčků. V takových případech se nedá předpokládat stoprocentní účinnost prvního zásahu, proto je důležité kontrolovat lokalitu i v následujícím roce, resp. po dobu několika let, a důsledně odstraňovat přežívající, případně nově vyrostlé jedince.

Provedení regulačního opatření je nutno oznámit zdejšímu orgánu ochrany přírody, nejlépe prostřednictvím datových schránek (ID DS: 48ia97h) nebo elektronické pošty na adresu posta@praha.eu. Oznámení by mělo obsahovat údaje o místě (parcelní číslo, katastrální území), datu, rozsahu (počet odstraněných jedinců či plocha, která byla ošetřena) a způsobu zásahu (použitá metoda). Tyto údaje jsou důležité z hlediska vyhodnocování aktuální situace ohledně rozšíření pajasanu žláznatého v jednotlivých katastrech a intenzity zásahů v celém správním území zdejšího orgánu ochrany přírody.

Dále je specifikováno, kdo je oprávněn či povinen opatření k regulaci pajasanu provádět. Jsou to především uživatelé a vlastníci pozemků v rámci běžné péče o ně, nebo i nad ni. Běžnou péčí se rozumí takový způsob hospodaření, který odpovídá druhu pozemku, resp. kultury na něm. Tento pojem může být různými subjekty chápán odlišně a jeho obsah se může v průběhu času proměňovat. Pokud uživatelé či vlastníci opatření k regulaci pajasanu sami neprovádějí, bude zdejší orgán ochrany přírody postupovat v souladu s prioritami regulace (čl. III) a v územích priority 1-3 aktivně konat. Především bude uživatele či vlastníky písemně či prostřednictvím veřejné vyhlášky vyzývat, aby potřebné zásahy provedli, a poučí je, že pokud toho nebudou schopni či o to nebudou mít zájem, přičemž to po nich nelze spravedlivě vyžadovat, je orgán ochrany přírody oprávněn sám či prostřednictvím jiného zásahy provést. V takovém případě jsou uživatelé a vlastníci pozemků povinni provádění zásahů strpět a osobám, které je zajišťují, umožnit vstup na pozemky.

Článek III. (Priority regulace)

Vzhledem k rozšíření pajasanu žláznatého na území hlavního města Prahy stanovuje orgán ochrany přírody územní priority v postupech k jeho regulaci.

V první řadě budou v horizontu 3 let provedeny zásahy na pozemcích podél dopravní infrastruktury a vodních toků vzhledem k tomu, že jde o koridory, kudy se druh snadno šíří. Dále se tato priorita týká území významných z hlediska ochrany přírody, tedy na pozemcích začleněných do zvláště chráněných území a jejich ochranných pásem.

Druhá etapa zahrnuje během 5 let zejména odstranění pajasanů na všech dalších pozemcích na území hlavního města Prahy. Dřeviny jsou na těchto pozemcích často běžně odstraňovány v rámci jejich správy a údržby. Přitom je především potřeba, aby příslušné zásahy probíhaly v souladu se Zásadami regulace,

zejména aby při odstraňování pajasanu byl vždy předem použit herbicid a aby toto ošetření probíhalo ve vegetační době.

S úplnou eradikací pajasanu, včetně provedení kontrol úspěšnosti předchozích opatření a opakovaných zásahů, na všech místech jeho výskytu na celém území hlavního města Prahy se počítá v časovém horizontu 8 let.

Při managementu je nutné postupovat takto:

- prioritně odstranit plodící stromy, pokud se na lokalitě již vyskytují, a to vhodně zvolenou mechanicko-chemickou metodou,
- vzrostlejší mladé jedince odstranit před dosažením plodnosti,
- prioritně likvidovat jednotlivě rostoucí, dosud nepokácené stromky, poté navázat likvidací polykormonů, pokud se již na lokalitě nacházejí.

Článek IV. (Provádění opatření k regulaci pajasanu žláznatého)

Opatření konkretizuje povinnosti uživatelů a vlastníků pozemků v dotčeném území jim uložené na základě § 13j odst. 4 zákona. Dle tohoto ustanovení je realizace regulace pajasanu žláznatého v rámci běžné péče o pozemek zajišťována uživateli, případně vlastníky pozemků, jejichž vysoká aktivita a součinnost je předpokladem pro účinnost regulace. Pokud uživatel ani vlastník pozemku k realizaci regulace nepřistoupí, neprovede-li ji v souladu s podmínkami regulace, není-li schopen realizaci regulace zajistit, nelze-li to na něm spravedlivě požadovat nebo vyžaduje-li realizace regulace činnost přesahující rámec běžné péče o pozemek, může realizaci dle § 13j odst. 4 věta třetí zákona zajistit orgán ochrany přírody.

Vlastníci, uživatelé nebo správci těchto pozemků by měli v rámci běžné péče průběžně sledovat možný výskyt pajasanů na svých pozemcích a provádět opatření k jeho regulaci. Pokud v rámci této činnosti objeví pajasany na cizím pozemku, zjištěný výskyt pajasanů je potřeba nahlásit orgánům ochrany přírody nejlépe zaevidováním do Nálezové databáze ochrany přírody prostřednictvím mobilní aplikace iNaturalist (<https://portal23.nature.cz/nd/>) nebo BioLog, (<https://biolog.nature.cz/biolog/cz>).

V místě, kde po odstranění invazních druhů vznikají obnažené plochy, náchylné k opětovnému obsazení nežádoucími rostlinami, je vhodné napomoci obnově původních ekosystémů [čl. 20 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014], například výsadbou vhodných dřevin, výsevem travobylinných směsí. Pokud je to účelné, může orgán ochrany přírody vyzvat vlastníka nebo uživatele pozemku, aby provedl opatření k obnově dotčených ekosystémů (§ 13j odst. 6 zákona), případně spolu mohou uzavřít písemnou dohodu (§ 68 odst. 2 zákona). Na opatření k obnově a zotavení poškozených ekosystémů, podpoře jejich odolnosti spolupracuje Magistrát hl. m. Prahy (§ 77a odst. 5 písm. i).

Při eradikaci pajasanu by měla být upřednostněna místa prvního výskytu. Důvodem je to, že zde bude zásah poměrně snadný, rychlý a nenáročný vzhledem k tomu, že takováto nová ohniska sestávají pouze z jednoho či několika mladých stromů. Pokud se však takové místo ponechá bez zásahu, resp. je ošetřováno neodborně, počet stromů se zvyšuje, rostou a množí se, takže náklady na pozdější eradikaci jsou násobně vyšší.

Článek V. (Obecná úprava)

Dřeviny, které rostou mimo lesní pozemky, jsou chráněny před poškozováním a ničením bez ohledu na jejich původ a druh (§ 7 odst. 1 zákona). Povolení (§ 8 odst. 1 zákona) je nezbytné pro kácení dřevin, které splňují parametry stanovené prováděcí vyhláškou (č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení). Tato ochrana se na invazní nepůvodní druhy dřevin nevztahuje (§ 7 odst. 2 zákona) při jejich kácení či dalších zásazích nezbytných k přecházení či omezení jejich šíření podle § 13d až 13l zákona. Takto provedené

zásahy se tedy nepovažují za poškození dřeviny a pro kácení stromů či zapojených porostů druhu pajasan není nezbytné povolení ke kácení.

Tímto opatřením obecné povahy se neuděluje výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ani nestanovuje odchýlný postup od ochrany volně žijících ptáků. V případě, že by v důsledku provádění opatření k odstranění jedinců pajasanu mělo dojít k porušení zákonných zákazů uvedených v § 5a, § 49 a § 50 zákona, je osoba, provádějící opatření k odstranění jedinců pajasanu žláznatého, povinná si předem obstarat příslušná povolení. Pro ověření aktuálního výskytu zvláště chráněných druhů v lokalitě je možné ověřit výskyt v Nálezové databázi ochrany přírody (<https://portal23.nature.cz/nd/>).

Tímto opatřením obecné povahy rovněž nejsou dotčena ustanovení jiných právních předpisů, např. zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Podle § 14 tohoto zákona je nezbytné při údržbě, opravě nebo jiné úpravě kulturní památky nebo jejího prostředí předem vyžádat rozhodnutí nebo závazné stanovisko obecního úřadu s rozšířenou působností, nebo v případě národní kulturní památky krajského úřadu. Totéž platí při úpravě dřevin na veřejných prostranstvích v ochranném pásmu kulturní památky. Obecně lze předpokládat, že odstraňování mladých jedinců pajasanu žláznatého (semenáčů nebo výmladků) je běžnou údržbou nemovitostí, pro kterou není potřeba vydávat rozhodnutí nebo závazné stanovisko. V pochybnosti je v konkrétních případech nutné se obrátit na příslušný orgán státní památkové péče.

Neprovedení regulace není zařazeno mezi přestupky, přestupkem je ale dle § 87 odst. 1 písm. m) a § 88 odst. 1 písm. s) zákona (i nedbalostní) šíření invazního nepůvodního druhu uvedeného na unijním seznamu. Není přitom vyloučeno naplnění i jiných skutkových podstat přestupků podle § 87 nebo § 88 zákona.

Článek VI. (Účinnost)

Účinnost je stanovena v souladu s ust. § 173 odst. 1 zákona. Cílem tohoto opatření obecné povahy je úplná eradikace pajasanu a stanovený termín pro dokončení Priority 3, tj. do 8 let účinnosti opatření. Správní orgán předpokládá následné zrušení tohoto opatření a vydání navazujícího opatření, ve kterém bude možné zohlednit zkušenosti za předchozí období.

Návrh opatření obecné povahy včetně odůvodnění byl dne 19.9.2025 doručen veřejnou vyhláškou podle § 25 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Současně byla zveřejněna výzva, aby dotčené osoby uplatnily k návrhu opatření obecné povahy své připomínky nebo námítky. Stejná výzva byla adresována i dalším osobám, jejichž práva, povinnosti nebo chráněné zájmy mohou být tímto opatřením přímo dotčeny, aby podaly připomínky u příslušného správního orgánu.

Ve stanovené lhůtě podalo hlavní město Praha, IČO 00064581, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1, jako vlastník pozemků, k návrhu opatření obecné povahy následující připomínky:

1) Metody regulace – odložená injekce

Připomínka navrhovala zpřesnit formulaci metody „odložená injekce“ tak, aby bylo zřejmé, že strom má být pokácen na vysoký pařez (min. 1,5 m), což je nezbytné pro následné pařezové zmlazení, a doplnit méně vhodnou alternativu – zatírání pařezů herbicidem.

Vyhodnocení: Připomínka byla akceptována a zapracována do textu opatření, protože zpřesňuje technický postup a zamezuje nesprávné aplikaci metody.

2) Metody regulace – mechanické metody

Připomínka navrhovala doplnit slovo „ostatní“ pro odlišení neefektivních mechanických metod od doporučených (vytrhávání semenáčků, bagrování).

Vyhodnocení: Připomínka byla akceptována a zapracována do textu opatření, protože zvyšuje srozumitelnost.

3) K části o biologických přípravcích

Připomínka doporučovala zpřesnit formulaci tak, aby použití biologických přípravků (včetně Aillantexu) bylo podmíněno jejich aktuálním schválením v ČR podle zákona č. 326/2004 Sb., a z důvodu zásady předběžné opatrnosti přednostně povolit pouze chemické přípravky registrované v ČR.

Vyhodnocení: Připomínka nebyla akceptována, protože požadavek na použití pouze schválených přípravků je již závazně upraven platnou legislativou. Podle § 32 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb. lze přípravek na ochranu rostlin uvádět na trh a používat pouze na základě povolení vydaného ÚKZÚZ. Tento postup je harmonizován s článkem 28 nařízení (ES) č. 1107/2009, který stanoví:

„Přípravky na ochranu rostlin nesmí být uváděny na trh ani používány, pokud nejsou povoleny příslušným členským státem v souladu s tímto nařízením.“

Z toho vyplývá, že přípravky povolené v jiném členském státě (např. Rakousku) nelze automaticky použít v ČR; je nutné povolení v režimu vzájemného uznávání podle § 38 zákona č. 326/2004 Sb. Zásada předběžné opatrnosti je zohledněna již v procesu hodnocení rizik při povolování přípravků.

POUČENÍ

Opatření obecné povahy podle § 173 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyvěšení této veřejné vyhlášky na elektronické úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy.

Proti opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 správního řádu).

RNDr. Štěpán Kyjovský

ředitel odboru ochrany prostředí
podepsáno elektronicky

Přílohy:

1. Příloha č. 1 Opatření obecné povahy – Metodická doporučení k regulaci pajasanu žláznatého

Rozdělovník:

1. Zveřejněno na úřední desce – oznamuje se veřejnou vyhláškou

2. K vyvěšení na úřední desce úřadů městských částí Praha 1–57 bez účinků doručení (do datové schránky):

- 2.1. Městská část Praha-Běchovice, Českobrodská 3/, 190 11 Praha
- 2.2. Městská část Praha-Benice, Květnového povstání 21/, 103 00 Praha
- 2.3. Městská část Praha-Březiněves, U parku 140/3, 182 00 Praha
- 2.4. Městská část Praha-Čakovice, náměstí 25. března 121/1, 196 00 Praha
- 2.5. Městská část Praha-Đáblice, Osinalická 1104/13, 182 00 Praha
- 2.6. Městská část Praha-Dolní Chabry, Hrušovské náměstí 253/5, 184 00 Praha
- 2.7. Městská část Praha-Dolní Měcholupy, Dolnoměcholupská 168/37, 111 01 Praha
- 2.8. Městská část Praha-Dolní Počernice, Stará obec 10/, 19012 Praha
- 2.9. Městská část Praha-Dubeč, Starodubečská 401/36, 107 00 Praha
- 2.10. Městská část Praha-Klánovice, U Besedy 300/8, 190 14 Praha
- 2.11. Městská část Praha-Koloděje, K jízdně 9/20, 190 16 Praha
- 2.12. Městská část Praha-Kolovraty, Mírová 364/34, 103 00 Praha
- 2.13. Městská část Praha-Královice, K Nedvězí 66/, 104 00 Praha
- 2.14. Městská část Praha-Křeslice, Štychova 2/34, 104 00 Praha
- 2.15. Městská část Praha-Kunratice, K Libuši 7/10, 148 00 Praha
- 2.16. Městská část Praha-Libuš, Libušská 35/200, 142 00 Praha
- 2.17. Městská část Praha-Lipence, K obci 47/, 155 31 Praha
- 2.18. Městská část Praha-Lochkov, Za ovčínem 1/, 154 00 Praha
- 2.19. Městská část Praha-Lysolaje, Kovárenská 8/5, 165 00 Praha 6
- 2.20. Městská část Praha-Nebušice, Nebušická 128/, 164 00 Praha
- 2.21. Městská část Praha-Nedvězí, Únorová 15/3, 103 00 Praha
- 2.22. Městská část Praha-Petrovice, Edisonova 429/28, 109 00 Praha
- 2.23. Městská část Praha-Přední Kopanina, Hokešovo náměstí 193, 164 00 Praha
- 2.24. Městská část Praha-Řeporyje, Nad náměstím 84/, 155 00 Praha
- 2.25. Městská část Praha-Satalice, K Radonicím 81/3, 190 15 Praha
- 2.26. Městská část Praha-Slivenec, K Lochkovu 6/2, 154 00 Praha
- 2.27. Městská část Praha-Suchdol, Suchdolské náměstí 734/3, 165 00 Praha
- 2.28. Městská část Praha-Šeberov, K Hrnčířům 160/, 149 00 Praha
- 2.29. Městská část Praha-Štěrboholy, Ústřední 527/14, 102 00 Praha
- 2.30. Městská část Praha-Troja, Trojská 230/96, 171 00 Praha
- 2.31. Městská část Praha-Újezd, Kateřinské náměstí 465/1, 149 00 Praha
- 2.32. Městská část Praha-Velká Chuchle, U skály 262/2, 159 00 Praha

- 2.33. Městská část Praha-Vinoř, Bohdanečská 97/, 190 17 Praha
- 2.34. Městská část Praha-Zbraslav, Zbraslavské náměstí 464/, 156 00 Praha
- 2.35. Městská část Praha-Zličín, Tylovická 207/2, 155 21 Praha
- 2.36. Městská část Praha 1, Vodičkova 681/18, 110 00 Praha
- 2.37. Městská část Praha 2, náměstí Míru 600/20, 120 00 Praha
- 2.38. Městská část Praha 3, Havlíčkovo náměstí 700/9, 130 00 Praha
- 2.39. Městská část Praha 4, Antala Staška 2059/80 b, 140 00 Praha
- 2.40. Městská část Praha 5, náměstí 14. října 1381/4, 150 00 Praha
- 2.41. Městská část Praha 6, Čs. armády 601/23, 160 00 Praha
- 2.42. Městská část Praha 7, U průhonu 1338/38, 170 00 Praha
- 2.43. Městská část Praha 8, Zenklova 1/35, 180 00 Praha
- 2.44. Městská část Praha 9, Sokolovská 14/324, 190 00 Praha
- 2.45. Městská část Praha 10, Vinohradská 3218/169, 100 00 Praha
- 2.46. Městská část Praha 11, Ocelíkova 672/1, 149 00 Praha
- 2.47. Městská část Praha 12, Generála Šišky 2375/6, 143 00 Praha
- 2.48. Městská část Praha 13, Sluneční náměstí 2580/13, 158 00 Praha
- 2.49. Městská část Praha 14, Bratří Venclíků 1073/8, 198 00 Praha
- 2.50. Městská část Praha 15, Boloňská 478/1, 109 00 Praha
- 2.51. Městská část Praha 16, Václava Bilého 23/3, 153 00 Praha
- 2.52. Městská část Praha 17, Žalanského 291/12 b, 163 00 Praha
- 2.53. Městská část Praha 18, Bechyňská 639/, 199 00 Praha
- 2.54. Městská část Praha 19, Semilská 43/1, 197 00 Praha
- 2.55. Městská část Praha 20, Jívanská 647/10, 193 00 Praha
- 2.56. Městská část Praha 21, Staroklánovická 260, 190 16 Praha
- 2.57. Městská část Praha 22, Nové náměstí 1250/10, 104 00 Praha

Příloha č. 1 Opatření obecné povahy

Metodická doporučení k regulaci pajasanu žláznatého

Preferované metody provádění opatření k odstranění pajasanu žláznatého

Vhodné pro:	Typ metody	Období aplikace
Stromy nad 3 cm v průměru.	Navrtání kmene + injekce herbicidu	Červen–říjen (ideálně konec léta); kácet až po odumření, min. po 2 měsících
Mladí jedinci pod 3 cm v průměru	Částečné loupání kůry + aplikace herbicidu	Červen–říjen (ideálně konec léta); odstranit odumřelé jedince lze min. po 2 měsících
Rozsáhlé a husté porosty výhonů, zanedbané plochy	Postřik na list	Červen, v případě potřeby ještě v září
Stromy, které nelze z bezpečnostních důvodů kácet až po odumření	Kácení na vysoký pařez (min. 1,5 m) s odloženou injekcí	Kácet lze i v zimě, injekce po vyrašení výhonků červen–říjen následující sezónu
Mladé semenáče (do cca 30 cm) s dosud nevyvinutým křovím	Vytrhávání i s kořeny	Kdykoliv
Odstraňování pajasanů v rámci zemních prací	odstraňování jedinců i s kořeny	Kdykoliv, zohlednit způsob a místo ukládání kontaminované půdy se semeny.

Mechanické metody (bez použití herbicidu) lze použít jen v případě odstraňování jedinců i s kořeny (vytrhávání velmi mladých semenáčů nebo odstraňování pajasanů v rámci zemních prací). Jiné čistě mechanické metody jsou nepřijatelné – např. při údržbě pozemků sečením je nutné mladé pajasany z údržby vynechat (nesekat) a ošetřit vhodnou metodou (částečné loupání kůry, případně postřik apod.)

Při zásazích je nutné splnit následující podmínky:

- prioritně odstranit plodící stromy, pokud se na lokalitě již vyskytují, a to vhodně zvolenou mechanicko-chemickou metodou
- prioritně likvidovat jednotlivě rostoucí, dosud nepokácené stromky, poté navázat likvidací polykormonů, pokud se již na lokalitě nacházejí

K zabezpečení větší efektivity je na místě dodržovat následující pravidla:

- vyvarovat se čistě mechanickému odstranění
- pokud je to možné, snažit se zasahovat včas, dokud jsou jedinci relativně menšího věku
- cílenou aplikaci herbicidů do kmene provádět nejlépe koncem léta (srpen–září), kdy pletivo táhne živiny do kořenů a tím se výrazně eliminuje následná pařezová i kořenová výmladnost (při správně provedeném zásahu a dobrých podmínkách až 100% účinnost!)
- ošetřované plochy navštívit během jedné sezóny opakovaně kvůli likvidaci přehlédnutých nebo nově vyrašených jedinců

Podrobnější popis jednotlivých metod provádění opatření k odstranění pajasanu žláznatého je uveden přímo v Zásadách regulace pro pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) v ČR, konkrétně v kapitole 4.7.5.1 a ve standardu SPPK D 02 007 Likvidace vybraných invazních druhů rostlin v kapitolách 3 a 4.1.4 (dostupné on line: <https://invaznidruhy.nature.cz/zasady-regulace>, <https://nature.cz/web/cz/platne-standardy>)

Pozn. V případě použití herbicidů je třeba používat přípravky, jejichž použití je v souladu s platnou legislativou ČR a používat je způsobem dle pokynů uvedených na obalu přípravku a dle rozhodnutí o jejich registraci. Seznam povolených přípravků pro daný rok vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Jako zdroj informací lze využít Registr přípravků na ochranu rostlin (dostupný na: <https://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>). Pracovat s koncentrovanějšími přípravky (při injekci, loupání

kůry a následném zátěru, odložené injektáži, zátěru řezné plochy) mohou pouze držitelé min. II. stupně osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin podle § 86 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.